



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 62. Quid præterea addendum sit circa irregularitates ex delicto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

centiam peraccidens se habet, quod sciat vel ignoret irregularitatem esse annexam. 2. Impedimenta Matrimonii Jure statuta v. g. affinitas ex copula illicita, impedimentum uxoricidii &c. incurruntur etiam ab eo, qui ignorat esse annexa tali crimini, quia sunt inhabilitates, licet habeant aliquam rationem poenae, uti dictum est l. 6. p. 3. n. 642. ergo similiter hic.

483. Q. 62. Quid praeterea addendum sit circa irregularitates ex delicto. R. §. 1. Si quis alium, quem scit esse baptizatum, rebaptizet sub conditione, si non sit baptizatus, non fit irregularis, quamvis peccet graviter, quia cum apponat conditionem illam, reipsa non vult reiterare Baptismum, Nav. Suar. Cón. Bonac. Castrop. d. 6. p. 16. n. 6. Dicast. d. 7. n. 411. contra Sar. Sayr. & alios. Multa alia dubia habet ibidem Dicast. circa hanc Baptismi iterationem; notat autem n. 429. Episcopum posse dispensare in hac irregularitate, dummodo alteruter Baptismus sit occultus, hoc ipso enim, quod unus illorum Baptismorum ignoretur, etiam ignoratur rebaptizatio.

484. §. 2. Qui iterat Confirmationem vel Ordinem, non ideo fit irregularis, quia Jura dicunt id tantum de iteratione Baptismi, Covarr. Suar. Cón. Castrop. n. 13. Dicast. n. 426. contra Nav. Major. & alios.

485. §. 3. An laicus fiat irregularis, si extra necessitatem baptizet aliquem solenniter, aut si attentet aliquem sacramentaliter absolvere, uti irregularis fit Clericus non Sacerdos, disputant Auctores, Suar. Nav. Val. & alii affirmant, sed probabilius negant Hurt. Lugo De poenitentia, d. 18. n. 14. Sporer. De poenitentia n. 657. quia de laico nil habetur in Jure, sed haec omnia dicuntur sub

sub titulo de Clericis, hæc autem pœna, utpote odiosa, non est extendenda ultra id, quod sonat. Si autem non Sacerdos audiat confessionem v.g. moribundi putans se laicum id posse, non incurret irregularitatem, tum propter bonam fidem, tum etiam quia non faciet hoc tanquam ordinatus, uti docent *Hurt. & Tamb.* hîc l. 5. c. 4. n. 5. imò si fingat se Sacerdotem & ex curiositate, levitate vel etiam malitia audiat, sed absque intentione Sacramenti administrandi seu sacramentaliter absolvendi, *Sporer* n. 658. dicit adhuc non incurrare.

§. 4. De irregularitate, quæ incurritur ab excommunicato exercente actum Ordinis, dixi n. 456. Putat autem *Less.* in auct. V. *Absolutio* casu 8. quamvis ille, qui pro foro interno absolutus est ab excommunicatione, possit conveniri in foro externo, ac si absolutus non esset, attamen si celebrârit Missam, non posse condemnari tanquam irregularem.

§. 5. *Bald. Covarr. & alii* dicunt; mamillam sceminae hîc non venire nomine membri, sed oppositum tenent *Ugol. Mol. Sayr. Regim.* uti refert *Mendo* diff. 13. n. 167. Qui autem non amputavit membrum, attamen ita debilitavit v. g. manum, ut ad ministerium suum fit inutile, non ideo incurrit irregularitatem, quia necdum est mutilatio, uti præter citatos à *Busenb.* tenent *Covarr. Nav. Majol. Suar. Avila, Sylvius* p. 1. V. *Irregularitas* casu 1. *Sperell.* decis. 77. n. 20. contra *Caj. Sor.* & alios apud *Sperell.* decis. 59. à n. 3. ubi à n. 27. sententiam nostram pluribus firmat. Hinc cum aliis infert n. 37. si quis antehac alicui debilitasset manum, & sic inutilem redditam postea aliâ actione ipsi amputaret, non fore irregularem, quia

quia cum manus illa antecedenter nullum haberet usum, amputans non diceretur tollere membrum habens operationem distinctam à reliquis membris, ergo nec diceretur mutilare.

488. §. 6. Irregularis est, qui retraxit, confessus & absolutus est à peccato gravis vulnerationis, ex qua mors post absolutionem sequitur, uti dixi l. 1. n. 618. & iterum hìc l. 7. n. 54. ac præter ibi citatos docent *Az. Vasq. Sanch.* in Decal. l. 1. c. 16. n. 47. An talis incurrat censuram, dixi n. 54. Dixi etiam hìc n. 53. incurri irregularitatem, si læsus propter vulnus etiam non lethale accedente alia causa accidentali moriatur, quia hæc irregularitas imposita est danti causam vel occasionem homicidio.

489. §. 7. Qui præbet arma alteri ex intentione, ut alterum occidat vel mutilet, effectu secuto certum est esse irregularem, si autem præbet prævidens tantum, aut prudenter timens ne hoc fiat, *Leand.* putat probabile esse, quod non ideo sit irregularis, quia videtur tantum remotè concurrere per aliquid planè indifferens: & favent multi apud *Mendo* diff. 13. q. 12. sed oppositum tenent *Tolet. Henriq. Az. Côn. Suar. Avil. Bonac. Castrop. Sayr. Mendo, Dian.* p. 4. tr. 2. R. 11. quia talis moraliter cooperatur isti actioni saltem indirectè, quod sufficit, ut ei imputetur, cum facile posset & teneretur impedire, uti pluribus explicatum est l. 2. à n. 255. & colligitur pro nostro casu ex Cap. *Sicut dignum*, §. *Illi etiam*, De homicidio, ubi dicitur, qui potuit hominem liberare à morte & non liberavit, eum occidit. *Confirmatur*, si enim quis det operam rei illicitæ, ex qua sequatur mors, quamvis hanc non intendat, sed casualiter sequatur, incurrit irregularitatem,

tatem, uti habet communissima cum *Mendo* n. 162. & *De Luca* in miscell. eccles. disc. 20. n. 6. quod verum est, uti limitant *Covarr. Zoës. Barb.* & alii apud *Wex* in append. ad p. 4. Dec. 4. à n. 9. si saltem actio de se illicita, erat periculosa & prohibita ratione homicidii: atqui sic præbens arma illicitè agit & peccat mortaliter, quia sic concurrat ad occisionem uti dixi l. 2. n. 265. ergo.

§. 8. Si quis tantum negligat impedire homicidium vel mortem alienam, si per hoc graviter peccet tantum contra charitatem, multi putant incurrere irregularitatem, quia qui tenetur liberare à morte & non liberat, censetur moraliter occidere, & tantumdem est quoad effectum mortis, sive fuerit obligatio justitiæ sive solius charitatis, Canon enim *Sicut dignum* non distinguit. E contra *S. Anton. Innoc. Toraq. Vasq. Turr. Hurt.* & alii multi apud *Gorm.* De act. hum. n. 185. quorum sententiam *Dianap.* 4. tr. 2. R. 7. & *Lugo* de just. d. 10. n. 219. vocant probabilem, dicunt non incurrere, quamvis omitteret impedire etiam ex justitia obligatus, quia hoc nulli invenitur expressum in Jure: Et quamvis tali moraliter imputetur homicidium, tamen qui physicè non infert mortem, in rigore non occidit hominem, odiosa autem non sunt extendenda & ideo universaliter docet *Sanch.* in Dec. l. 1. c. 10. n. 44. censuras latas in facientes non extendi ad mandantes & consulentes, nisi Jusaliter declaret, quod fecit de mandante & consulente homicidium, nullibi autem declaratur hoc de non impediente mortem, hinc *Cap. Petrus* De homicidio voluntario declaratur non esse habendum velut homicidam, qui causam vel occasionem non dedit homicidio. Hinc *Tamb.*

490.

Tamb. hic c. 5. à n. 11. & Spor. De Matr. n. 376. putant, quando dicitur causantem homicidium fieri irregularem, intelligi causantem physicè & non moraliter tantum, v. g. per consilium: Sed contradicit communissima, quia sic moraliter concurrens censetur propriè secundum Canones causare mortem & occidere. Et quoad supradictum dubium, *Suar. Tol. Mol. Cón. Regm. Laym. Bonac. Castrop. d. 6. p. 15. §. 7. Beja p. 2. casu 25. Lugo n. 221. Gorm. n. 184.* probabilius dicunt, si tantum tenebatur ex charitate, non incurrere irregularitatem, quia talis gravis poena externa non imponitur ob transgressionem præcisè charitatis, sed ratione alicujus injuriæ vel saltem cooperationis ad actionem injustam. Quod si etiam ex justitia obligatus non impediat, docent incurrere, nam secundum dicta n. 309. ex justitia obligatus & non impediens percussorem Clerici incurrit excommunicationem, ergo similiter irregularitatem, quia ad utrumque effectum satis est, quod in æstimatione morali censetur velut homicida, si ita obligatus non impediat. Et consequenter, si non impediatis sceminam à te gravidam, quam scis velle procurare abortum, *Silv. Nav. Suar. Sanch.* aliique communiùs dicunt fieri irregularem, quamvis alii negent, quorum sententiam *Dian. p. 3. tr. 1. R. 8. & Lugo n. 222.* vocant probabilem. Item si scias fratrem tuum insidiari vitæ Titii ad vindicandam gravem injuriam tibi illatam, & in hoc consentias, incurris, quia videris positivè cooperari: Si autem tantum scias & merè negativè te habeas, *Vasq. Turr. Hurt. Dian. R. 9.* dicunt te non incurrere, quod *Lugo n. 223.* dicit probabile, sed ex dictis probabilius est oppositum.

§. 9. Qui occidit adulterum deprehensum 491.
cum uxore, filia, matre, sorore, secundum *Fagund.* apud *Mendo* diff. 3. n. 27. non incurrit irregularitatem, sicuti certum est ex dictis n. 307. non incurrere excommunicationem latam in eos, qui violentas manus injiciunt Clerico, quamvis hic adulter esset Clericus, videtur enim Ecclesia excusare ab utraque illa poena ob tantum & tam justum dolorem, qui merito censetur plenam deliberationem impedire in tali occidente.

An ordinatus simoniaco fit irregularis dixi l. 3. p. 1. n. 218. An Clericus si interfit executioni poenae mortis peccet & incurrat irregularitatem, dixi l. 4. n. 1379. An personaliter interdictus vel in loco interdicto exercens actum Ordinis fiat irregularis, dixi hic n. 422. possuntque plura de hoc videri apud *Dicast.* d. 5. à n. 235.

Q. 63. Quid ad hunc casum sit dicendum: Titius 492.
sclopetum solo pulvere onustum per jocum exonerat in faciem Caji, hic ita percellitur ut videatur moriturus, supervivit tamen dies 14. & iterum ambulat, victurusque videtur diutius, si Doctor eum non neglexerit, qui quia neglexit, moritur Cajus. Queritur An Titius incurrerit irregularitatem. R. affirmant multi 1. quia Cap. *Continebatur*, De homicidio Diaconus declaratur irregularis, qui in lusu praeter opinionem alium occiderat. 2. Etiam Cap. *Clerico jacente*, Cap. *Eos vero qui*. Dist. 50. dicitur, quod irregularitas incurratur ob casuale homicidium. 3. Titius dedit occasionem & causam mortis, ergo incurrit irregularitatem. E contra *Burgh.* cent. 3. casu 95. melius negat incurrisse, quia quando Jura imponunt irregularitatem talibus homicidiis
casua-